KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 21.10.2024 r.
COM(2024) 495 final

2024/0274 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie (UE) 2020/2220 w odniesieniu do szczególnych środków w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w celu udzielenia dodatkowego wsparcia państwom członkowskim dotkniętym klęskami żywiołowymi

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

- **Przyczyny i cele wniosku**

Niedawne klęski żywiołowe w Europie Środkowo-Wschodniej i Południowej miały druzgocący wpływ na ludność mieszkającą i pracującą w tych regionach. Potencjał produkcji rolnej i leśnej został w dużej mierze zniszczony, co spowodowało ogromne straty dochodów. Aby szybko zaradzać problemom, z którymi na skutek tych klęsk zmagają się europejski systemu żywnościowy i społeczności wiejskie, Europa musi być w stanie szybko wdrażać skuteczne wsparcie za pośrednictwem programów rozwoju obszarów wiejskich, uzupełniające zasoby dostępne w ramach innych funduszy europejskich.

Wspólna polityka rolna (WPR) przewiduje wsparcie dla inwestycji, które mają przywrócić potencjał produkcji rolnej i leśnej, a także wsparcie w zakresie dochodów. W obliczu potrzeb rolników i leśników w krajach dotkniętych klęskami żywiołowymi te działania wspierające mogą okazać się jednak niewystarczające.

Aby zapewnić dodatkową pomoc i większą elastyczność państwom członkowskim dotkniętym klęskami żywiołowymi, Komisja proponuje nowe działanie i większą elastyczność w zakresie progu nieobniżania poziomu ochrony, która pozwoli zwiększyć budżet na inwestycje w przywrócenie potencjału produkcji rolnej oraz sfinansować nowe działanie.

Nowe działanie, finansowane z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i wdrażane w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich, umożliwia państwom członkowskim udzielanie ukierunkowanego wsparcia płynnościowego rolnikom, posiadaczom lasów i MŚP działającym w sektorze przetwórstwa, wprowadzania do obrotu lub rozwoju produktów rolnych lub leśnych, którzy zostali dotknięci klęskami żywiołowymi występującymi od dnia 1 stycznia 2024 r.

Nowe działanie oferuje bezpośrednie i szybkie wsparcie dla przedsiębiorstw dotkniętych skutkami klęsk żywiołowych borykających się z problemami z przepływem pieniężnym, dzięki czemu podniesie poziom bezpieczeństwa żywnościowego i pomoże zapobiec potencjalnym zakłóceniom na rynku spowodowanym klęskami żywiołowymi. Aby spełniło ono swoją rolę, przy jak najprostszych rozwiązaniach administracyjnych umożliwiających szybkie wdrożenie działania, wsparcie to przyjmie formę jednorazowej kwoty ryczałtowej dla rolników, posiadaczy lasów i MŚP.

Należy ponadto wzmocnić inwestycje w przywrócenie potencjału produkcji rolnej, zwiększając elastyczność budżetową w odniesieniu do progu nieobniżania poziomu ochrony przy korzystaniu ze środków finansowych EFRROW.

W tym kontekście ważne jest, aby zapewniając elastyczność budżetową w odniesieniu do progu nieobniżania poziomu ochrony, jednocześnie kontynuować i zwiększać planowane inwestycje i działania w zakresie zapobiegania klęskom żywiołowym i gotowości na nie, a także w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu w celu złagodzenia skutków coraz częstszych klęsk żywiołowych spowodowanych zmianą klimatu. Należy zadbać o zrównoważenie wysiłków na rzecz przywrócenia potencjału produkcyjnego i płatności z tytułu płynności oraz potrzeby kontynuowania realizacji obecnie planowanych inwestycji i działań w zakresie zapobiegania klęskom żywiołowym i gotowości na nie.

Co więcej, aby zapewnić jak najbardziej efektywne wykorzystanie zasobów dostępnych w ramach istniejących programów rozwoju obszarów wiejskich, państwa członkowskie będą

musiały uzasadnić skierowanie działania wspierającego do osób i podmiotów najciężej dotkniętych klęskami w oparciu o obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria. Należy również ustalić maksymalny udział wkładu Unii w to nowe działanie.

Państwa członkowskie będą musiały uwzględnić nowe działanie lub planowane przesunięcie środków finansowych w programach rozwoju obszarów wiejskich poprzez zmianę tych programów. Zmiany programów będzie można zgłaszać po wejściu w życie niniejszego wniosku.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Wniosek jest zgodny z ogólnymi ustanowionymi ramami prawnymi dotyczącymi wspólnej polityki rolnej (WPR) oraz europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (EFSI) i ogranicza się do ukierunkowanej zmiany rozporządzenia (UE) 2020/2220. Wniosek uzupełnia wszelkie inne działania wprowadzone przez Unię w celu zaradzenia obecnej sytuacji, w szczególności działania służące zapewnieniu płynności finansowej.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Wniosek ograniczony jest do ukierunkowanych zmian rozporządzenia (UE) 2020/2220 i zachowuje spójność z innymi politykami Unii.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawę wniosku stanowi art. 43 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przewiduje, że Unia dzieli kompetencje w dziedzinie rolnictwa z państwami członkowskimi, tworząc wspólną politykę rolną, w której przewidziano wspólne cele i metody wdrażania. Wniosek ma na celu zapewnienie wspólnych celów i metod wdrażania nowego działania dotyczącego rozwoju obszarów wiejskich.

- **Proporcjonalność**

Wniosek zawiera ograniczone i ukierunkowane zmiany, które nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celu, jakim jest udzielenie nadzwyczajnej i tymczasowej pomocy na rzecz najbardziej dotkniętych klęskami żywiołowymi rolników, posiadaczy lasów i MŚP działających w sektorze przetwórstwa, wprowadzania do obrotu lub rozwoju produktów rolnych lub leśnych oraz na rzecz przywrócenia potencjału produkcyjnego.

- **Wybór instrumentu**

Właściwym instrumentem służącym wprowadzeniu dodatkowego działania niezbędnego do zaradzenia tej bezprecedensowej sytuacji jest rozporządzenie.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Nie dotyczy.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Ze względu na techniczny, ograniczony i pilny charakter proponowanych zmian wniosku ustawodawczego nie można poddać szeroko zakrojonym konsultacjom publicznym. Uzasadnienie to zostanie jednak przekazane pozostałym instytucjom wraz z aktem towarzyszącym i będzie publicznie dostępne na stronie EUR-Lexu.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Nie dotyczy.

- **Ocena skutków**

W celu przygotowania wniosku dotyczącego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 przeprowadzono ocenę skutków. Zaproponowane ograniczone zmiany nie wymagają osobnej oceny skutków.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Nie dotyczy.

- **Prawa podstawowe**

Nie dotyczy.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Wniosek ustawodawczy dotyczy programów rozwoju obszarów wiejskich EFRROW na lata 2014–2022 i nie zmienia obowiązujących zobowiązań budżetowych. Mieści się on w granicach całkowitego przydziału środków na lata 2014–2022, a zatem jest neutralny dla budżetu.

Całkowity roczny podział środków na zobowiązania w ramach EFRROW pozostaje niezmieniony. Płatności na rzecz beneficjentów zostaną dokonane przed dniem 31 grudnia 2025 r., a zatem będą finansowane z budżetu na lata 2025, 2026 i 2027 r. Środki na płatności niezbędne do sfinansowania tego działania muszą się zmieścić w ramach środków przeznaczonych na EFRROW, które zostaną uwzględnione w planowanym projekcie budżetu Komisji na 2025 r., i zostaną skompensowane odpowiednim zmniejszeniem potrzeb w zakresie płatności w kolejnych latach.

Proponowana zmiana nie pociąga za sobą żadnych zmian w rocznych pułapach wieloletnich ram finansowych dla zobowiązań i płatności zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia (UE) 2020/2093.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Wdrożenie działań będzie monitorowane i uwzględniane w ramach ogólnych mechanizmów sprawozdawczych ustanowionych w rozporządzeniach (UE) nr 1303/2013 i (UE) nr 1305/2013.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Nie dotyczy.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Aby państwa członkowskie dotknięte klęskami żywiołowymi otrzymały dodatkową pomoc i większą elastyczność w odniesieniu do progu nieobniżania poziomu ochrony, Komisja wnioskuje o zmianę rozporządzenia (UE) 2020/2220, która:

- wprowadzi nowe działanie umożliwiające państwom członkowskim udzielanie wsparcia płynnościowego rolnikom, posiadaczom lasów i MŚP działającym w sektorze przetwórstwa produktów rolnych lub leśnych, którzy zostali dotknięci klęskami żywiołowymi występującymi od dnia 1 stycznia 2024 r. Wsparcie zostanie wypłacone w formie kwoty ryczałtowej. Nowe działanie może być współfinansowane z EFRROW w wysokości do 100 %, a maksymalny udział wkładu Unii wynosi 10 % całkowitego wkładu EFRROW w program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2021–2022;

- zagwarantuje ograniczoną elastyczność w odniesieniu do klauzuli o nieobniżaniu poziomu ochrony w przypadku przeniesienia środków na nowe działanie lub działania przywracające potencjał produkcyjny;

- zapewni państwom członkowskim możliwość uznania, że klęska żywiołowa poważnie dotknęła cały dany obszar, co z kolei uprości procedury przy stosowaniu zasady „siły wyższej”;

- umożliwi państwom członkowskim wybór operacji w zakresie wsparcia, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni wdrożone przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, jeżeli są one powiązane z przywróceniem potencjału produkcji lub płatnościami z tytułu płynności.

2024/0274 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie (UE) 2020/2220 w odniesieniu do szczególnych środków w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w celu udzielenia dodatkowego wsparcia państwom członkowskim dotkniętym klęskami żywiołowymi

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 43 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego[1],

uwzględniając opinię Komitetu Regionów[2],

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Niedawne klęski żywiołowe w Europie Środkowo-Wschodniej i Południowej miały druzgocący wpływ na ludność mieszkającą i pracującą w tych regionach. Potencjał produkcji rolnej i leśnej został w dużej mierze zniszczony, w związku z czym rolnicy, posiadacze lasów i przedsiębiorstwa wiejskie w dotkniętych regionach doświadczają znacznych strat dochodów. Aby szybko zaradzać problemom, z którymi na skutek tych klęsk zmagają się europejski systemu żywnościowy i społeczności wiejskie, należy szybko dostarczyć nadzwyczajne skuteczne wsparcie za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), wdrażane za pomocą programów rozwoju obszarów wiejskich, oraz zapewnić większą elastyczność w odniesieniu do istniejących środków.

(2) W odpowiedzi na skutki klęsk żywiołowych występujących od dnia 1 stycznia 2024 r. należy zapewnić nowe, nadzwyczajne i tymczasowe działanie wymierzone w problemy związane z płynnością finansową, które zagrażają ciągłości działalności rolniczej i leśnej oraz małych przedsiębiorstw działających w sektorze przetwórstwa, wprowadzania do obrotu lub rozwoju produktów rolnych i leśnych. Należy ponadto zintensyfikować wsparcie na przywracanie potencjału produkcji rolnej dostępne na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013[3], zapewniając większą elastyczność budżetową w odniesieniu do progu nieobniżania

[1] Dz.U. C z , s. .

[2] Dz.U. C z , s. .

[3] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 487, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj).

poziomu ochrony przewidzianego w art. 1 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2220[4].

(3) Nowe działanie będzie finansowane za pośrednictwem EFRROW, dlatego mają do niego zastosowanie ramy prawne ustanowione na okres programowania 2014–2020, w szczególności przepisy szczegółowe rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013[5], a także przepisy wykonawcze do tych rozporządzeń.

(4) Okres programowania EFRROW przedłużono rozporządzeniem (UE) 2020/2220 do dnia 31 grudnia 2022 r. Wdrażanie przedłużonego okresu programowania będzie trwało do końca 2025 r. W rozporządzeniu (UE) 2020/2220 przewidziano również przepisy przejściowe w okresie przedłużenia. EFRROW jest obecnie wdrażany zgodnie z przedłużonym okresem programowania, dlatego należy określić warunki dotyczące nowego nadzwyczajnego działania i większej elastyczności budżetowej w odniesieniu do progu nieobniżania poziomu ochrony, zmieniając rozporządzenie (UE) 2020/2220.

(5) Aby zapewnić większą elastyczność budżetową w celu przeniesienia środków finansowych na nowe działanie i istniejące poddziałanie służące przywracaniu potencjału produkcji rolnej, przy jednoczesnym kontynuowaniu planowanych inwestycji i działań w zakresie zapobiegania klęskom żywiołowym i gotowości na nie, a także przystosowania się do zmiany klimatu w celu złagodzenia skutków coraz częstszych klęsk żywiołowych spowodowanych zmianą klimatu, należy zezwolić państwom członkowskim na ustalenie progu nieobniżania poziomu ochrony przewidzianego w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/2220 na poziomie niższym o maksymalnie 15 punktów procentowych, ale nie poniżej minimalnego progu 30 %.

(6) Aby państwa członkowskie mogły usunąć skutki klęsk żywiołowych występujących od dnia 1 stycznia 2024 r., należy umożliwić im wybór operacji w zakresie wsparcia, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni wdrożone przed przedłożeniem instytucji zarządzającej wniosku o dofinansowanie w ramach programu, pod warunkiem że ta operacja jest odpowiedzią na taką klęskę żywiołową.

(7) Wsparcie w ramach działania przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu, którego celem jest zapewnienie konkurencyjności MŚP oraz rentowności posiadaczy gospodarstw rolnych i lasów, powinno być przede wszystkim przekazywane beneficjentom najbardziej dotkniętym klęskami żywiołowymi i być przyznawane na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów. Wsparcie powinno być udzielane wyłącznie tym beneficjentom, w przypadku których co najmniej 30 % odpowiedniego potencjału produkcyjnego uległo zniszczeniu.

---

[4] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2220 z dnia 23 grudnia 2020 r. ustanawiające niektóre przepisy przejściowe dotyczące wsparcia z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) w latach 2021 i 2022 oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, (UE) nr 1306/2013 i (UE) nr 1307/2013 w odniesieniu do zasobów i stosowania w latach 2021 i 2022 oraz rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do zasobów i rozdziału takiego wsparcia na lata 2021 i 2022 (Dz.U. L 437 z 28.12.2020, s. 487, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj).

[5] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 549, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1306/oj).

(8) Ze względu na pilny, tymczasowy i nadzwyczajny charakter tego działania oraz potrzebę szybkiej i prostej procedury wypłaty odpowiednich kwot należy ustalić jednorazową płatność i datę zakończenia działania.

(9) Aby zwiększyć wsparcie dla rolników, posiadaczy lasów lub MŚP najbardziej dotkniętych skutkami klęsk, zasadnym jest zezwolenie państwom członkowskim na dostosowanie poziomu płatności ryczałtowych do określonych kategorii kwalifikujących się beneficjentów, przykładowo poprzez ustalenie pewnych zakresów lub szerokich kategorii, w oparciu o obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria.

(10) Przyznając wsparcie na nowe działanie, państwa członkowskie powinny uwzględnić wsparcie przyznane w ramach innych krajowych lub unijnych instrumentów wsparcia bądź prywatnych programów reagowania na skutki klęsk żywiołowych.

(11) Zasoby przeznaczone na nowe działanie należy zaprogramować ze stopą współfinansowania w wysokości do 100 %.

(12) Aby zapewnić odpowiednie finansowanie nowego działania przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu bez uszczerbku dla innych celów programów rozwoju obszarów wiejskich, należy ustalić maksymalny udział wkładu Unii w to działanie.

(13) Wsparciem na rzecz przywracania potencjału produkcji rolnej i leśnej w odpowiedzi na klęski żywiołowe należy priorytetowo objąć operacje oparte na zasadzie „lepszego odbudowywania”, polegającej na wykorzystaniu etapów odbudowy, rehabilitacji i rekonstrukcji po wystąpieniu klęski do zwiększenia odporności sektora rolnego i leśno-drzewnego poprzez integrację środków zmniejszających ryzyko związane z klęskami żywiołowymi, jak wskazano w ramach z Sendai dotyczących ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych w latach 2015–2030 Biura ONZ ds. Zmniejszania Ryzyka Związanego z Klęskami Żywiołowymi, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby wskazane operacje miały jak najlepszy stosunek kwoty wsparcia do stopnia realizacji celu, jakim jest zapewnienie odporności na klęski żywiołowe.

(14) Aby zmniejszyć obciążenie administracyjne beneficjentów i państw członkowskich dotkniętych klęską żywiołową przy stosowaniu zasady „siły wyższej”, państwa członkowskie powinny mieć możliwość uznania całego obszaru za obszar poważnie dotknięty klęską żywiołową.

(15) W celu zapewnienia jednolitego wdrażania nowego działania za pośrednictwem programów rozwoju obszarów wiejskich w ramach prawnych okresu programowania 2014–2020, przedłużonego rozporządzeniem (UE) 2020/2220, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011[6].

(16) Uprawnienia wykonawcze Komisji powinny dotyczyć przedstawienia nowego działania w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich, monitorowania i oceny polityki rozwoju obszarów wiejskich, przedstawiania rocznych sprawozdań z wdrażania oraz wdrażania kontroli i kar.

(17) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) 2020/2220.

---

[6] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

(18) Ze względu na niszczycielskie skutki obecnych klęsk żywiołowych oraz pilną potrzebę złagodzenia ich wpływu na unijny sektor rolno-spożywczy i leśno-drzewny, uznaje się za konieczne skorzystanie z wyjątku dotyczącego ośmiotygodniowego okresu, o którym mowa w art. 4 protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii załączonego do Traktatów.

(19) Ze względu na pilny charakter sytuacji związanej z klęskami żywiołowymi właściwe jest, aby niniejsze rozporządzenie weszło w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) 2020/2220 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego zdanie drugie przy przesuwaniu i wydawaniu środków finansowych na działania, o których mowa w art. 6a niniejszego rozporządzenia i w art. 18 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, państwa członkowskie mogą obniżyć ogólny udział wkładu EFRROW zarezerwowanego na działania, o których mowa w art. 59 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013. Wartość, o którą obniża się udział wkładu, nie może przekraczać kwot EFRROW przeniesionych na działania, o których mowa w art. 6a niniejszego rozporządzenia i w art. 18 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, ani 15 punktów procentowych ogólnego udziału wkładu EFRROW określonego w programach rozwoju obszarów wiejskich w działania, o których mowa w art. 59 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013. W tym celu uwzględnia się ogólny udział wkładu EFRROW w wysokości określonej w programach rozwoju obszarów wiejskich w momencie przedłużenia okresu obowiązywania programów wspieranych z EFRROW do dnia 31 grudnia 2022 r., zgodnie z art. 1 ust. 2 niniejszego rozporządzenia. Całkowity udział zarezerwowany na działania, o których mowa w art. 59 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, nie może być niższy niż minimalny próg określony w tym artykule. Takie samo obniżenie wyrażone w punktach procentowych można zastosować do dodatkowych zasobów, o których mowa w art. 58a ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, bez przenoszenia środków na działania, o których mowa w art. 6a niniejszego rozporządzenia i w art. 18 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013.”;

2) w art. 2 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Na zasadzie odstępstwa od art. 65 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 instytucja zarządzająca może wybrać do celów wsparcia operacje, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed przedłożeniem instytucji zarządzającej wniosku o dofinansowanie, pod warunkiem że operacja jest realizowana w ramach działania, o którym mowa w art. 6a niniejszego rozporządzenia oraz w art. 18 ust. 1 lit. b) lub art. 24 ust. 1 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, oraz pod warunkiem że taka operacja stanowi reakcję na klęskę żywiołową występującą od dnia 1 stycznia 2024 r.”;

3) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 6a

Nadzwyczajne tymczasowe wsparcie dla rolników, posiadaczy lasów i MŚP szczególnie dotkniętych klęskami żywiołowymi

1. Wsparcie w ramach niniejszego działania obejmuje pomoc nadzwyczajną dla rolników, posiadaczy lasów i MŚP szczególnie dotkniętych klęskami żywiołowymi, w celu zapewnienia ciągłości ich działalności gospodarczej, z zastrzeżeniem warunków określonych w niniejszym artykule.

2. Wsparcie w ramach tego działania jest uzależnione od formalnego uznania przez właściwe organy publiczne państw członkowskich, że klęska żywiołowa zdefiniowana w art. 2 ust. 1 lit. k) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 występowała od dnia 1 stycznia 2024 r. i że ta klęska żywiołowa lub środki przyjęte zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/2031* w celu zwalczenia lub ograniczenia rozprzestrzeniania się choroby roślin lub agrofaga spowodowały zniszczenie co najmniej 30 % odpowiedniego potencjału produkcyjnego.

3. Wsparcie przyznaje się:

   a) rolnikom;

   b) prywatnym i publicznym posiadaczom lasów oraz innym podmiotom prawa prywatnego i organom publicznym oraz ich stowarzyszeniom, z wyłączeniem lasów państwowych zarządzanych przez państwo;

   c) MŚP działającym w sektorze przetwórstwa, wprowadzania do obrotu lub rozwoju produktów rolnych objętych załącznikiem I do TFUE lub bawełny, z wyjątkiem produktów rybołówstwa; lub

   d) MŚP działającym w sektorze przetwórstwa, transportu i wprowadzania do obrotu produktów leśnych.

   W odniesieniu do przetwarzania produktów rolnych wynikiem procesu produkcji może być produkt nieobjęty załącznikiem I do TFUE.

4. Państwa członkowskie kierują wsparcie do beneficjentów najbardziej dotkniętych klęskami żywiołowymi poprzez określenie, w oparciu o dostępne dowody, warunków kwalifikujących.

5. Wsparcie ma formę płatności ryczałtowej, która ma zostać wypłacona do dnia 31 grudnia 2025 r. na podstawie wniosków o wsparcie zatwierdzonych przez właściwy organ do dnia 30 czerwca 2025 r. Poziom płatności może być zróżnicowany w zależności od poszczególnych kategorii beneficjentów zgodnie z obiektywnymi i niedyskryminacyjnymi kryteriami.

6. Maksymalna kwota wsparcia nie przekracza 42 000 EUR na beneficjenta.

7. Przyznając wsparcie na podstawie niniejszego artykułu, państwa członkowskie uwzględniają wsparcie przyznane w ramach innych krajowych lub unijnych instrumentów wsparcia bądź prywatnych programów reagowania na skutki klęsk żywiołowych, aby zapewnić należyte zarządzanie finansami zgodnie z art. 33 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046, a przy tym kierują wsparcie do beneficjentów najbardziej dotkniętych klęskami żywiołowymi.

Artykuł 6b

Przepisy mający zastosowanie do nadzwyczajnego tymczasowego wsparcia dla rolników, posiadaczy lasów i MŚP szczególnie dotkniętych klęskami żywiołowymi

1. Nadzwyczajne tymczasowe wsparcie, o którym mowa w art. 6a niniejszego rozporządzenia, jest finansowane z EFRROW jako działanie w rozumieniu art. 13 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013.

2. Maksymalny wkład EFRROW w działanie, o którym mowa w art. 6a niniejszego rozporządzenia, wynosi 100 %.

3. Wsparcie przewidziane na to działanie nie przekracza 10 % całkowitego wkładu EFRROW w program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2021–2022.

Artykuł 6c

Siła wyższa

W odniesieniu do wdrażania rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 do celów finansowania WPR, zarządzania nią i monitorowania jej przy stosowaniu zasady »siły wyższej«, o której mowa w art. 2 ust. 2 tego rozporządzenia, w przypadku gdy poważna klęska żywiołowa ma poważny wpływ na dobrze określony obszar, dane państwo członkowskie może uznać, że cały obszar został poważnie dotknięty tą klęską żywiołową lub zdarzeniem.

Artykuł 6d

Uprawnienia Komisji

1. Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające przepisy niezbędne do wdrożenia działania, o którym mowa w art. 6a niniejszego rozporządzenia, za pośrednictwem programów rozwoju obszarów wiejskich w ramach prawnych mających zastosowanie w okresie programowania 2014–2020, przedłużonego zgodnie z art. 1, w odniesieniu do:

   a) monitorowania i oceny polityki rozwoju obszarów wiejskich;

   b) przepisów w zakresie przedstawiania programów rozwoju obszarów wiejskich;

   c) przedstawiania rocznych sprawozdań z wdrażania;

   d) wdrażania kontroli i kar.

2. Akty wykonawcze, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego artykułu, są przyjmowane zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011**.

Artykuł 6e

Procedura komitetowa

1. W wykonywaniu uprawnień opisanych w art. 6d ust. 1 lit. a), b) i c) niniejszego rozporządzenia Komisję wspomaga Komitet ds. Rozwoju Obszarów Wiejskich ustanowiony na mocy art. 84 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013.

2. W wykonywaniu uprawnień opisanych w art. 6d ust. 1 lit. d) niniejszego rozporządzenia Komisję wspomaga Komitet ds. Funduszy Rolniczych ustanowiony

na mocy art. 103 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116***.

* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylające dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE (Dz.U. L 317 z 23.11.2016, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2031/oj).

** Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

*** Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 187, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
Przewodnicząca	*Przewodniczący*